

Motion till riksdagen 2012/13:A295

av Finn Bengtsson m.fl. (M)

Folkbildning för bättre arbetsmarknad

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stöd till folkbildning i folkhögskolor för en bättre fungerande arbetsmarknad.

Bakgrund

I mer än ett sekel har människor i Sverige samlats frivilligt för att på egna villkor studera, gå på föreläsningar, vara med i olika kulturprojekt m.m. i gemenskap. Verksamheten har fortsatt då så många haft positiva resultat av att denna gemensamma ansträngning lett till att var och en som deltagit (och deltar) lär sig mer och stärker sina möjligheter att påverka de egna livsvillkoren så att man kan påverka och förändra sina förhållanden liksom, inte sällan, förhållanden i samhället i allmänhet.

En stor del av folkbildningsarbetet, både i studieförbund och i folkhögskolor, sker i nära samarbete med de folkrörelser och andra organisationer som är antingen medlemmar i studieförbund eller huvudmän för folkhögskolor.

En särskild demokratisk samtalskultur har utformats inom folkbildningen. Den innebär bl.a. tolerans mot olikåtkänd samt respekt för sakliga argument och fattade beslut. Den ligger också till grund för det inre arbetet i studiecirklar och kurser, där deltagarna har ett stort inflytande och gemensamt är med och formar innehåll och uppläggning.

Folkbildningen finansieras till stor del genom stöd från stat, landsting och kommuner. Det statliga stödet utgör 73 procent av bidragen till studieförbunden och 71 procent av bidragen till folkhögskolorna och fördelas av Folkbildningsrådet.

Utöver den mer traditionella verksamheten med studiecirklar, kurser etc. bedriver studieförbund och folkhögskolor även annan verksamhet, på uppdrag

Fel! Okänt namn på

av samhället, organisationer m.fl. Det kan t.ex. gälla uppdrag från kommunerna och arbetsförmedlingarna.

(Källa: Folkbildningsrådet.)

Motivering

I samband med det sistnämnda ovan är särskilt ett sådant projekt kallat ”förrehabilitering på folkskola” värt att notera som en ingång för många som står långt ifrån arbetsmarknaden att sedan bättre kunna tillgodogöra sig arbetslivsinriktad rehabilitering som syftar till anställning på den reguljära arbetsmarknaden. Förrehabilitering är inte rehabiliteringsåtgärder utan en benämning på en lång rad olika aktiviteter under en 15-veckorsperiod enligt de principer som särskiljer folkhögskolan från annan bildningsverksamhet (enligt ovan).

Utgångspunkten för projektledningen var att med dessa åtgärder skulle cirka 60 procent av deltagarna som varit långt från arbetsmarknaden sedan kunna övergå i direkt arbetslivsinriktad rehabilitering i syfte att uppnå en anställning. Projektet engagerade 10 folkhögskolor i Sverige under senare halvan av 2010-talet och det samlade resultatet har sedan utvärderats 2011 av professorerna Alf Bergroth (Mittuniversitetet) och Jan Ekholm (KI). Sammanfattningsvis kan man i denna utvärdering konstatera att av 315 deltagare hade 50 procent uppfyllde målet helt och hållet medan 65 procent ligger mycket nära målet och alltså kan sägas ha kommit närmare arbetsmarknaden.

Då de individer som står längst ifrån arbetsmarknaden är den grupp som mest ansträngningar från samhällets sida är motiverad för att föra närmare arbetsmarknaden, är den aktuella studien med sitt positiva uppföljningsresultat väl värd att notera. Långt ifrån alla utbildningsinsatser kan påvisa att människor som står långt ifrån arbetsmarknaden verkligen för dem närmare denna. Många passerar utbildning efter utbildning utan att sedan kunna utnyttja en arbetslivsinriktad rehabiliteringsinsats i syfte att sedan erövra en anställning.

Det är vår bedömning att folkhögskoleorganisationen med sin erkänt goda historik av framgångsrik folkbildning genom det som nu kallas förrehabilitering är en sådan insats värd att överväga satsas mer på av Arbetsförmedlingen i samarbete med Folkbildningsrådet. Vi anser därför att en översyn av denna möjlighet bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 28 september 2012

Finn Bengtsson (M)

Stefan Caplan (M)

Eliza Roszkowska Öberg (M)